

1. po Trojici – 3.6.2018

Olej

Milost', milosrdenstvo a pokoj od Pána Ježiša Krista.

2 Mojžišova 27:20n „Ty však prikáž Izraelcom, nech ti prinesú čistý, olivový olej z roztlčených olív na svetlo, aby ustavične horiaca lampa mohla byť nastavená. Nech ju vo svätostánku pred oponou, ktorá je na Svedectve, vystroja Áron a jeho synovia, aby horela od večera do rána pred Hospodinom. To je večné ustanovenie pre pokolenia Izraelcov“.

V živote občas prideme na to, aké je to „bežné“ zrazu podstatné. Hlavne, keď nám to chýba, keď sa nám toho nedostáva. Keď stratíme zdravie, tak si ho začneme vážiť. Keď nám zomrie blízky človek, zrazu nám dôjde, aký bol pre nás dôležitý. Keď stratíme prácu, vzdali by sme sa aj všetkého sťažovania, len keby sme ju naspäť dostali. Keď odídu priatelia, začnú nám chýbať a dali by sme za to všetko, len aby sa vrátili. **Jednoducho: my ľudia sme zvláštne bytosti – začneme si vážiť všetko až vtedy, keď o to prideme. Vtedy sa to bežné stáva vzácnym.**

V stánku zmluvy, o ktorom budeme hovoriť aj počas tohto potrojičného obdobia je aj niečo, čo je na prvý pohľad nepodstatné, ale je to nepostrádateľné. Je to **olej**. V stánku stál 7 – ramenný svietnik, ktorého svetlo zabezpečoval práve olej. Musel to byť čistý olivový olej, ktorý sa získaval roztlčením olív. Je to úplne iný materiál na rozdiel od všetkých, o ktorých sme hovorili minulý rok: nie je to stavebný materiál ako drevo, kov, koža, tkanina – to sú materiály, ktoré sa položili na jedno miesto a tam zostali. Olej nepatrí ani k ozdobnému materiálu ako farba, drahokamy, výšivky, ktoré sa použili raz a natrvalo plnili svoju funkciu.

Olej je tekutina, ktorá nemá stály tvar, nie je výnimočná ani vzhľadom či vôňou. Jeho význam je spojený so svietnikom, bez neho by olej nebol potrebný – teda jeho užitočnosť je spätá so svietnikom. To nám pripomína *proroctvo z knihy Zachariáš, ktoré sme počuli ako čítaný text. Zerubábel videl zlatý svietnik, nad ktorým bola nádoba s olejom. Keď sa miestodržiteľ opýtal anjela, čo to má znamenať, odpovedal: „Nie vojenskou mocou ani silou, ale mojim Duchom – hovorí Hospodin mocnosť“ (Zach 4:6).* Bolo to Božie poslanstvo do vtedajšej situácie – Zerubábel bol júdskejší miestodržiteľ, ktorý pôsobil po návrate Židov z Babylonu. Dostal za úlohu znovu vybudovať chrám, čo nebolo v tej situácii vôbec jednoduché, no Pán Boh sľúbil, že sa za túto prácu postaví a ako začal toto dobré dielo, tak ho pri Izraelcoch aj dokončí. Aj napriek odporu nepriateľov.

Olej a sviatnik predstavujú Boží skutok záchrany. **Konkrétne sviatnik je Božie stvoriteľské konanie** – tak pri stvorení sveta, ako aj pri stvorení nového človeka či novej situácie. **Olej je zas symbolom Ducha svätého**, vďaka ktorému sa nové veci môžu uskutočniť. Pán Boh má aj pre nás pripravené všetko nové. On sám to hovorí v prorokoch: „*ajhľa, nové činím všetko. Nevidíte to?*“ (Iz 43:19). Problém je v tom, že nestačí raz pozvať Boha do svojho života, nestačí byť presvedčeným, že pri krste sme Ducha dostali. Treba neustále, najlepšie každý deň, prosiť Ducha Božieho, aby prišiel do nášho života a srdca a konal tam nové a úžasné veci na Božiu slávu. Lebo ***nové sa netvorí našou, ale jedine Božou mocou a požehnaním***. Aj keď na to môžeme byť použítí ako nástroje.

Olej sa tiež používal ako prostriedok na pomazávanie kňazov, kráľov či prorokov. Pomazanie sa udeľovalo na znak pocty či hodnosti. **Do takéhoto oleja sa pridávali rôzne voňavé balzamy**, ktoré môžeme nájsť aj ako súčasť bohoslužby v chráme. Olej rozpúšťal tieto vonné látky a tak spolu s nimi získaval nádhernú vôňu. Vonné látky – to sú naše dary, schopnosti, danosti. Ak ich však budeme uplatňovať sami, bez Božej pomoci, nevyniknú, neprinesú takú úrodu, nebudú veľkým požehnaním. **Ale ak naše schopnosti „rozpustíme“ v konaní Ducha Božieho pri nás, začnú vynikať nádhernou vôňou a stanú sa tak darmi Ducha, nielen talentom**.

Ak chceme niečo v tomto svete dokázať, musíme spolupracovať s Duchom. Inak bude naša služba Bohu, ľuďom, okoliu, iba strohým vykonávaním práce s minimálnym úžitkom. ***Keď sa však k našej snahe a k našim darom pridá Duch Kristov, potom spolu s Ním vykonáme veľa dobrého, požehnaného***, cez čo ľudia budú môcť zacítiť vôňu Božej lásky, moci a požehnanja.

Olej bol tiež liekom. Natierali sa ním chorí, spolu s modlitbou za nich a vierou, že Boh môže človeka uzdraviť. Skrze Ducha svätého je liekom aj Božie slovo, ktoré čítame a počúvame. K tomu však treba pridať vieru, že to prečítané je dané nám a pre nás, že je to živé slovo do našich dní. **Olej sám o sebe je skvelý, Duch Boží sám o sebe je super. Ale bez Božieho slova Ho nesprávne použijeme. Bez viery je Božie slovo iba obyčajným textom a bez modlitby je Božie slovo neosobné**.

Ak chceme mať uzdravené všetky rany duše a životy, potrebujeme liek zvonku. Je to Božie slovo, ktoré uzdravuje svojou mocou, ktorú nám odkrýva Boží Duch. Preto ***pri čítaní Biblie je potrebné modliť sa a prosiť o Ducha, aby nám On otváral a ukazoval Božiu reč***.

Olej bol aj potravou a tiež symbolom dobrého hospodárenia.

Nejedol sa však sám, ale pridával sa do pokrmov. Najčastejšie sa miešal s múkou – vyrábal sa z toho chlieb. Bolo najväčšou tragédiou, ak v dome chýbal olej a múka. Teda na jednej strane bol samozrejmosťou, na strane druhej bol výnimočný. Presne tak, ako aj kresťan a Duch svätý spolu. Je nutné, aby bol kresťan naplnený Duchom Krista, ale stáva sa z neho výnimočná osobnosť práve pre toto spojenie.

Niekedy zvykneme vo svojej kresťanskej viere hľadať niečo zázračné, nadprirodzené, no vidíme, že viera sa nezakladá na magických okamihoch, ale na jednoduchosti – v spojení Ducha a viery. *Ak máme Ducha v sebe, ak my sme v Ňom, je to normálna spolupráca v živote na tomto svete. Zároveň však, ak je Duch v nás a my v Ňom, je to nebeské spojenie s nebeským dosahom.* Lebo Duch je tu na zemi preddavkom večného života. Ak Ho máme v srdci, je to symbol dobrých darov, ktoré nám budú dané v nebesiach.

Nič nie je samozrejmé. Ani pôsobenie Ducha svätého v nás. On je výnimočný a nenahraditeľný, potrebný a dôležitý pre našu vieru, ale aj bežný každodenný život. Preto Ducha Biblia pripodobňuje ku oleju: **Duch v spojení s Písmom je požehnaním – my v spojení s Duchom sme služobníci – Duch v spojení s Písmom je liekom – my v spojení s Duchom sme občania neba už tu na zemi.** Nech nás Duch, ako olej, pomaže na Božiu slávu. Amen.